

Styrelsemöte i Svartåns vattenråd 21 oktober 2019

Plats: Stadshuset, Västerås

Namn	Närvaro	Styr.	
Per Aldén (ordf.)	x	Ord.	per.alden@nybyel.se
Susanna Hansen (sekr. kassör)	x	Ord.	susanna.hansen@vasteras.se
Kent Ragnarsson		Ord.	kent.ragnarsson@outlook.com
Johan Södereng (vice ordf.)		Ord.	johan.sodereng@gmail.com
Tomas Jonasson		Ord.	hornsjofores@hotmail.com
Sandra Burman		Ord.	sandra.burman@malarenergi.se
Göran Stahre		Ord.	lars.goran.stahre@vasteras.se
Inga-Lill Boija		Ord.	inga-lill@sorbogardarna.se
Stefan Sjödin	x	Ord.	stefan_sjodin@spray.se
Anton Lindblad		Ers.	anton@swedishenergy.se
Erik Brate	x	Ers.	erik.brates@gmail.com
Henrik Berndtsson	x	Ers.	henrik@bmagri.se
Gunnar Rosén	x	Ers.	gurosen@gmail.com
Anders Johansson		Ers.	anders.johansson@sala.se
Linus Fogelberg		Ers.	linus.fogelberg@vafabmiljo.se
John de Jong		Ers.	info@edensgarden.se
Per-Arne Blomberg	x	Ers.	perarne.blomberg@hotmail.com
Monica Yngvesson	x	Ers.	monica.yngvesson@perpersgarden.se

Ordförande öppnar mötet

Ordförande Per Aldén öppnade mötet.

3. Val av mötesfunktionärer

Till justerare valdes Gunnar Rosén.

2. Föregående protokoll

Föregående mötesprotokoll justerades, godkändes och lades till handlingarna.

4. Ekonomi

Dagens saldo är 32 885,90 kr. Fortfarande 36 medlemmar som hittills har betalat medlemsavgiften. Hur når vi flera medlemmar? Riktad information till Sveaskog, Uppsala akademi och andra större markägare, de borde vara medlemmar. Ny stor markägare i Norberg.

5. Nationell plan för omprövning av vattenkraft

Viktor Kärvinge från Länsstyrelsen deltog på mötet och informerade.

Arbetet har sin grund i energiöverenskommelsen 2014. Sverige ska genomföra EU:s ramdirektiv för vatten och har dessutom målet att till år 2040 uppnå 100 procent förnybar elproduktion. Den 1 oktober 2019 lämnade Havs- och vattenmyndigheten, Energimyndigheten och Svenska kraftnät ett gemensamt förslag till nationell plan till regeringen. Planen ska förse vattenkraften med moderna miljövillkor.

Syftet med förslaget till nationell plan som myndigheterna nu överlämnar är att omprövningarna av vattenkraftens miljövillkor ska leda till både största möjliga nytta för vattenmiljön och en nationell effektiv tillgång till vattenkraftsel. Planen, som har en nationell helhetssyn, beskriver hur samordningen och vägledningen inför omprövningarna ska gå till. Den innehåller även information om begreppen "vattenmiljönytta" respektive "effektiv tillgång till vattenkraftsel", förslag till genomförande och uppföljning av planen samt en tidsplan för när vattenkraftsägarna ska lämna in sina ansökningar till domstolen.

Till förslaget hör en miljökonsekvensbeskrivning som beskriver riskerna med planen och hur de kan minimeras.

Landet har delats in i prövningsgrupper som ska omprövas av miljödomstolarna. Länsstyrelserna samordnar arbetet avrinningsområdesvis.

När det gäller Svartån så är tidplanen att prövningarna ska genomföras 2023, dvs senast 2023 ska de som bedriver vattenkraft skicka in ansökan om omprövning av sin verksamhet till Mark- och miljödomstolen, såvida de inte redan har moderna tillstånd. Endast dammar som används eller har använts för vattenkraftsändamål omfattas, men det kan vara flera dammar som hänger ihop med en vattenkraftsanläggning. I Svartån bedrivs vattenkraft vid Turbinbron i Västerås, i Skultuna samt i Haraker (till den verksamheten hör även Hörnsjöforsdammen). Forsby damm har bedömts inte ingå i prövningsplanen, då det inte finns pågående vattenkraft där. Även om man sökt och erhållit tillstånd för vattenkraft tidigare så får man inte ingå i prövningsplanen om man inte tagit tillståndet i bruk.

En fond har upprättats som ska finansiera miljöanpassningen vid dammarna som omfattas av omprövningarna. Fonden finansieras gemensamt av de större kraftbolagen, bland annat Mälarenergi. 85 % av kostnaden för omprövning och åtgärder kan bekostas av fonden. För att kunna få del av fondens pengar, ska verksamheten ha anmält sig till Länsstyrelsen i juni i år.

Övriga dammar som inte omfattas av omprövningar behöver också hanteras. Förhoppningsvis kan det komma statliga pengar även för att hantera dessa dammar. Viktor med flera arbetar på att få igång ett LOVA-projekt för åtgärder vid övriga dammar i de fall de är relativt enkla att genomföra.

Kulturmiljöaspekten är viktig att ta hänsyn till vid åtgärdande av dammar.

Viktigt med dialog vid den här typen av åtgärder! Hur kan vattenrådet användas för att få ut informationen? Kunskapen ute i bygden måste man dra nytta av. Finns det något informationsmaterial för Svartån som vi kan få och skicka ut? Kommer när det finns.

Läs mer [här](https://www.havochvatten.se/hav/samordning--fakta/samverkansomraden/program-vattenmiljo-och-vattenkraft/nationell-plan-for-omprovning-av-vattenkraft.html): <https://www.havochvatten.se/hav/samordning--fakta/samverkansomraden/program-vattenmiljo-och-vattenkraft/nationell-plan-for-omprovning-av-vattenkraft.html>

6. Förstudie Svartån

Susanna har stämt av med Markus Petzén på DHI om projektet.

Inmätning av eventuella hinder i Svartån görs den här veckan (v. 43), DHI har anlitat en underkonsult som undersöker den utpekade sträckan från Hörendesjön ner till Hällsjöns utlopp. Anton Lindblad har släppt på 1 respektive 2 kubikmeter vatten från Hörendesjön för att kunna följa flödet ner i Svartåns huvudfåra och se hur det beter sig, hur lång tid det tar för vattnet att passera. Susanna har varit ute vid två tillfällen (låga flöden och efter att 1 m3 släppts på) och registrerat nivåer på flera ställen längs ån. Ytterligare en inmätning planeras på torsdag 24/10, då även Markus från DHI kommer att besöka området. Några foton från inmätningarna så här långt visades.

Mötet med referens- och beställargruppen var planerat i oktober, men har skjutits fram till 11 november, då inmätningarna inte är klara ännu och det därmed inte finns så mycket färdiga resultat. På mötet kommer man att diskutera projektets resultat och inriktning så här långt. Därefter är tanken att också anordna ett möte för medlemmar (med flera) för att förankra resultaten och få in så mycket synpunkter som möjligt. Förslaget var att genomföra detta möte i december, men det är bättre att skjuta lite på det och ta upp det i januari istället. Susanna kontaktar Markus om det.

Det gjordes många utredningar kring Svartån på 70- och 80-talen, de finns att ta del av hos Länsstyrelsen. Materialet är omfattande men bör undersökas och i relevanta delar tas in i förstudien, så att vi inom förstudien inte riskerar att göra ett arbete som redan är gjort. Bland annat finns foton, kartor och en del inmätningar som kan vara värdefulla i samband med att modellen sätts upp.

7. Viktiga vattenfrågor i Norra Östersjöns vattendistrikt

Styrelsen gick igenom utkast till svar på Vattenmyndighetens samråd om "Viktiga vattenfrågor i Norra Östersjöns vattendistrikt" som Susanna jobbat vidare med sedan förra gången. Svaret är formulerat utifrån vattenrådets perspektiv och tar upp frågor kring åtgärdsarbetet på lokal nivå och de brister som finns i vattenförvaltningssystemet idag. De kommentarer som tillkom under förra mötet har lyfts in i yttrandet.

Beslut: Styrelsen uppdrar åt sekretareren att skicka vattenrådets yttrande till Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns vattendistrikt.

8. Laget runt (i mån av tid)

På grund av tidsbrist hoppades punkten över.

9. Övriga frågor

Monica berättade om projektet kring Gussjön. Där finns en önskan att klippa vegetation i sjön, för att bli av med näringsämnen. Ett annat sätt är att sugmuddra bottenarna i sjön.

Länkar till olika sidor där man hittar information om metoder vid sjörestaurering mm:
Internbelastning i projektet LIFE IP Rich Waters:

<http://extra.lansstyrelsen.se/lifeiprichwaters/sv/battre-vatten---sa-gor-vi-skillnad/Sidor/overgodning-fran-sjobottnar.aspx>

Om sugmuddringsprojekt i Öljaren: <https://www.katrineholm.se/boende--miljo/miljo--hallbarhet/life-ip-rich-waters-oljaren.html>

Om aluminiumfällning i Björnöfjärden: <http://balticsea2020.org/alla-projekt/overgodning/15-oevergoedning-avslutade-projekt/263-aluminiumfaellning-i-bjoernoefjaerdens-viksystem>

I Växjö har man jobbat med restaurering av sjöarna: <https://vaxjo.se/sidor/hallbar-utveckling/naturvard/sjoar-och-vattendrag/vaxjosjoarna.html>

Denna vecka (v. 43) installeras fiskkameran vid faunapassagen vid Turbinbron i Västerås. Vi tittade på www.fiskdata.se, där kan man klicka sig fram till olika fiskkameror och se både i realtid och i sparade sekvenser vilka fiskar (och andra djur) som simmat upp- respektive nedströms. Där kommer man inom kort även kunna följa fiskvandringen vid Turbinbron.

10. Nästa möte

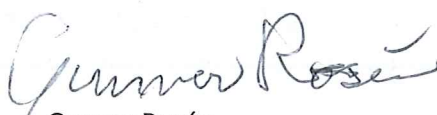
15 januari 2019 kl 18, preliminärt i Haraker.

Susanna skickar kallelse i Outlook.

12. Mötet avslutas

Per Aldén avslutade mötet.

Susanna Hansen

Gunnar Rosén

Sekreterare

Justerare